

KITARRI HUVIÖPPE ÕPPEKAVA

Huviõppe ülesandeks on

- kujundada positiivset suhtumist muusikalisse tegevusse, rikastada õppijate tundeelu muusikaelamuste kaudu ning arendada muusikalist maitset;
- julgustada õppijaid end muusika toel ja musitseerides vabalt ja loovalt väljendama, arendada kollektiivset ja individuaalset musitseerimist ning esinemisostkust.

Huviõppesse võetakse vastu õpilasi alates 10 eluaastast (katsete alusel).

Põhiõppest huviõppesse suunatakse õpilane avalduse alusel või õppenõukogu otsusega juhul, kui ta ei suuda täita põhiõppe õppekavas kehtestatud miinimumnõudeid, kuid on muusikaliste eeldustega ja soovib koolis edasi õppida.

Õppeaasta jaguneb kaheks poolaastaks (neljaks õppeveerandiks) ning koosneb 35-st õppenädalast, mis korrapärase õppetöö kõrval sisaldavad ka avalikke esinemisi. Õppetöö toimub tunniplaani alusel 45-minutiliste individuaal- ja rühmatundidena. Õppevaheajad koolis on üldhariduskooli õppeaasta koolivaheaegadega samal ajal vastavalt haridus- ja teadusministri määrusele.

Ained ja nädalatundide arv:

(õppetunni pikkuseks on 45 minutit)

Aine / aasta	Noorem aste		Vanem aste			lisa-aastad*		Maht tundides
	I	II	III	IV	V	VI	VII	
Kitarr	1	1	1	1	1			175
Solfedžo	1	1						70
Rühmatund	1	1	1	1	1			175
Koosmusitseerimine		1	2	2	2	3	3	455

Rühmatund sisaldab loovustegevust, rütmikat ja muusikalugu

Koosmusitseerimise tunni eesmärgiks on arendada meisterlikkust erialainstrumendil ansambli mängupartnerina

*Lisa-aastad on mõeldud huvilistele, kes soovivad jätkata mängimist ansambli või orkestri koosseisus.

Kohustuslik avalik esinemine toimub vähemalt 1 x õppeaastas

Õppurit ei hinnata numbriliselt, vaid antakse kokkuvõttev suuline hinnang.

Huviõppe vanema astme lõpetamisel antakse õpilasele tunnistus, kuhu on märgitud õppimise aeg, läbitud ained ja nende maht.

AINEKAVAD

KITARR

NOOREM ASTE

Õpilane omandab kitarrimängutehnikate alused. Töö viiakse läbi traditsiooniliste õppemeetoditega (kuulmisele, matkimisele ja noodist mängimisele tuginevad meetodid). Repertuaari valikul on vaja silmas pidada lugude progresseeruvat raskusastet, solfedžo õppekava ja õpilase võimeid.

I aasta

Sissejuhatavalt tutvustada erinevaid kitarre (soolokitarr, basskitarr, elektrikitarr, klassikaline kitarr jne.).

Kitarri ehitus ja osad.

Kitarristi ja kitarrimängu erinevad asendid. Parema ja vasaku käe õige asetus. Heli tekitamine kitarril.

Kitarri sõrmestus ja selle tähistamine noodikirjas. Kitarrimängu häälestamine.

Erinevate tehnikate tutvustamine (sõrmitsemine, ülekeelte mäng) ja erinevate tehniliste harjutuste sooritamine.

Duurid (D, Dm, G, A, Am, E, Em)

Repertuaariks on lastelaulud, rahvalaulud ja lihtsamad pop-muusikast pärit laulud. Saate kujundamine.

Pilli hoolduse alused.

Kitarrimuusika kuulamine ja arutelu koos õpetajaga.

Koosmuusitseerimine nii õpetaja kui ka teiste õpilastega.

Oskused

- Õppur tunneb kitarrimängu ehitust ja oskab nimetada üksikuid osasid.
- Oskab kitarril heli tekitada ja valdab erinevate mängutehnikate aluseid.
- Teab kitarrimängu sõrmestusi ja oskab seda noodist lugeda.
- Tunneb duure D, Dm, G, A, Am, E, Em.
- On võimeline kujundama lihtsamat saadet kitarril.
- Oskab kitarrimängu häälestada ja hooldada.

II aasta

Mängutehnika uute elementide õppimine (barree).

Legato ja *staccato* mäng.

Vasaku käe mängutehnika arendamine.

Duurid (C, Cm, F, Fm, Gm, B, Bm).

Repertuaariks on lastelaulud, rahvalaulud ja lihtsamad pop-muusikast pärit laulud. Saate kujundamine.

Kitarrimuusika kuulamine ja arutelu koos õpetajaga.

Koosmuusitseerimine nii õpetaja kui ka teiste õpilastega.

Oskused

- Õppur on võimeline kasutama barreed
- Tunneb duure C, Cm, F, Fm, Gm, B, Bm
- Valdab *legato* ja *staccato* mängu tehnikat
- Oskab kujundada erinevaid saatefaktuure

VANEM ASTE

III aasta

Mäng mediaatoriga.

Repertuaariks on rahvalaulud ja lihtsamad pop-muusikast pärit laulud. Saate kujundamine.

Kitarrimuusika kuulamine ja arutelu koos õpetajaga.

Koosmusitseerimine nii õpetaja kui ka teiste õpilastega.

Oskused

- Õppur teab, mis on mediaator ja oskab seda kasutada.
- Oskab kujundada iseseisvalt erinevaid saatepartiisid.
- Tunneb kitarrimuusikat ja oskab nimetada tuntumaid kitarriste.

IV aasta

Mänguvilumuste kinnistamine.

Mäng roobi ligidal ja kõlaaval.

Artikulationivõtted (*glissando* ja *portato*)

Positsioonidevahetuse arendamine.

Repertuaariks on pop-muusikast pärit laulud.

Saate kujundamine.

Kitarrimuusika kuulamine ja arutelu koos õpetajaga.

Koosmusitseerimine nii õpetaja kui ka teiste õpilastega.

Oskused

- Õppur oskab kasutada erinevaid artikulationivõtteid.
- Oskab kujundada iseseisvalt erinevaid saatepartiisid.
- Tunneb kitarrimuusikat ja oskab nimetada tuntumaid kitarriste.
- Mängib mõnes ansambelis.

V aasta

Pillimängu tehnika ja muusikaliste oskuste arendamise kõrval on järjest tähtsam õpilase oma mängustiili kujundamine ja muusikaalase initsiatiivi toetamine. Lugusid õpitakse nii kuulmise kui ka noodi järgi.

Vibraatomäng kitarril.

Ansamblimängu kogemuste süvendamine.

Varieerimise ja improviseerimise harjutamine.

Omalooming.

Kitarri- ja ansamblimuusika kuulamine.

Oskused

- Õppur tunneb erinevaid mängutehnikaid. Vibraato.
- Vaba saatepartiide loomine.
- Teadmised improviseerimisest.
- Oskus ka ise muusikat luua ja seda kirja panna.
- Orienteerub kitarrimuusikas.
- Osalemine kontsertidel nii kuulajana kui ka mängijana.
- Esinemine kas ansambli koosseisus või sooloartistina.

KOOSMUSITSEERIMINE

Ansamblimäng on koosmängu vorm, mida saab harrastada igal tasemel õpilane. Ansamblimänguga võib alustada juba esimesel õppeaastal.

Vastavalt võimalustele saab kasutada ansambli erinevaid koosseise: Algaja mängija ansamblipartneriks on õpetaja või vanema klassi õpilane. Suurema koosseisu puhul õpiksid õpilased kuulama kolme-nelja instrumendi kooskõla. Koosmängus täpsustub intonatsioon ja areneb rütmitunne.

Ansambliklassis saab kasutada kõike erialatunnis õpitut. Ansambli repertuaar peab olema õpilasele jõukohane ja aitama kaasa erialasele arengule. Repertuaari raskusaste, selle õppimise kiirus ja esituse väljenduslikkus sõltub iga õpilase individuaalsest võimekusest. Ansamblitunnis õpitakse noodist lugemist, täpset rütmi, põhistriihide kasutamist, mis on korrektse ansamblimängu alus. Kasutada võib tänapäeva koolide laulikuid, populaarseid laule, jõululaulude seadeid jne.

Ansamblimängu arendamine vanemates klassides on eriti oluline, kuna see annab eelsoodumuse tegeleda muusikaga orkestrites ja ansamblites ka pärast õpingute lõpetamist muusikakoolis.

VI-VII aasta

Ansamblimängu kogemuste süvendamine.

Varieerimise ja improviseerimise harjutamine.

Omalooming.

Kitarri- ja ansamblimuusika kuulamine.

Oskused

- Õppur tunneb erinevaid mängutehnikaid
- Vaba eristiilides saatepartiide loomine
- Omab teadmisi improviseerimisest
- Oskab ka ise muusikat luua ja seda kirja panna
- Orienteerub kitarrimuusikas
- Osalemine kontsertidel nii kuulajana kui ka mängijana.
- Esinemine kas ansambli koosseisus või sooloartistina.

SOLFEDŽO

Maht: 35 tundi õppeaastas

Eesmärgid: arendada õpilastes rütmitaju, sisemist kuulmist, muusikalist kirjaoskust, analüüsivõimet, lauluoskust.

I aasta

Põhieesmärk: rütmiopetus, laaditaju, noodikirja algteadmised Nõuded:

1. Meetrum ja rütm

Rõhulised ja rõhutud taktiosad. Takt ja taktijoon. Taktidesse jaotamine. Lõpujoon.

Taktimõõdud 2/4, 3/4, 4/4=C. Noodivältused ja pausid

Tervenoot/tervepaus

Poolnoot/poolpaus

Veerandnoot/veerandpaus

Kaheksandiknoot/kaheksandikpaus

Kuueteistkümnendiknoot/ kuueteistkümnendikpaus

2. Noodikirja algteadmised

Noodijoonestik ja abijooned. Nootide asukohad noodijoonestikul. Noodivarte õigekiri.

Pauside kirjutamine. Viiuli- ja bassivõti. Nootide tähtnimetused. Töö astmetega

3. Helistikud

Laadid: duur ja moll. Astmed ja astmetaju väljaarendamine. JO ja RA astmerida

Helistikud: C//a, F//d, G//e ja nende

põhikolmkõlad Märgid: diees bemoll, bekaar

Eakohased 1-ja 2-häälsed

laulud. Improvisatsioon

4. Diktaat

Suuline ja kirjalik mälu- ja rütmidiktaat. Pikkus 2-4 takti

II aasta

Põhieesmärk: rütmiopetus, astmetaju, solfedžeerimine. Esimesel õppeaastal omandatu kinnistamine.

Nõuded:

1. Rütm ja taktimõõt.

Punkt noodi järel. Punkteeritud rütmid. Taktimõõt 3/8

2. Helistikud

Kuni kahe võtmemärgiga helistikud. Põhikolmkõlad, D7Heliredeli ehitus. Tervetoon ja pooltoon. Püsivad ja ebapüsivad astmed.

Kvindingi tutvustus.

Harjutuste laulmine astmete ja tähtnimedega.

1-2 häälsede lihtsamad laulud

3. Intervallid

Tutvumine intervallidega: p.1, p.8, p.5, p.4, v.3, s.3, v.2, v.3, v.6, s.6, v.7, s.7

4. Diktaat

Suuline ja kirjalik mälu- ja rütmidiktaat. Pikkus 2-4 takti.

RÜHMATUND

NOOREM ASTE

Rühmatund sisaldab loovustegevust, rütmikat ja muusikalugu

Maht: 35 tundi õppeaastas

Eesmärgid:

- loomisvõime ja fantaasia arendamine
- rütmitaju ja muusika vastuvõtuvõime edendamine
- üldise arengu toetamine muusikaliste tegevuste kaudu (keele ja artikulatsiooni arendamine, parema koordineerimise saavutamine, tähelepanuvõime suurendamine, koostööoskuste edendamine)
- pulsi ehk rütmi teadvustamine, avastamine, arendamine, rakendamine läbi rütmika
- stilistilise rütmilise määratluse võimekuse tekitamine ja arendamine
- rütmiliste elementide taasloomine vokaalselt, kehapillil, rütmipillidel või oma instrumendil
- tutvustada lähemalt erinevaid rütmi- ja plaatpille ja koosmuusitseerimine nendel

Õppesisu:

- tunnetada oma keha kui muusikainstrumenti
- julgustada õpilast oma ideid muusikas avaldama
- muusikaväljendusvahenditega tutvumine – tempo, dünaamika, tämber
- rütmilise liikumise arendamine läbi laulumängude ja rahvamuusika
- kõnehääle kasutamine (rütmsalmid erinevates taktimõõtudes koos kehapilli kasutamisega)
- tegevuslik muusika kuulamine (rütms liikumine; muusika väljendusvahendite – tempo, dünaamika jt. illustreerimine liikumises; improviseerimine)
- kogu õpitava materjali omandamine läbi praktiliste tegevuste
- õppematerjali valikul lähtuda printsiibist lihtsamalt keerulisemale ja tuttavalt vähem tuttavale
- õpetamisel arvestada iga õpilase võimekuse ja eripäraga
- kasutada polürütmika- ja koordineerimisharjutusi

Õpitulemus:

- avaldab loominguaktiivsust erinevates tegevusvaldkondades
- tunnetab oma keha kui muusikainstrumenti
- tunnetab 2- ja 3-osalist meetrumit
- omab teadmisi rütmi- ja plaatpillidest
- saab hakkama rütmi- ja plaatpilliansambelis mängimisega
- oskab kujundada rütmisaadet lauludele ja pillilugudele

VANEM ASTE

III-V aasta

Eesmärk

- Tutvustada erinevaid pop-, jazz- ja klassikalise muusika stiile ja žanreid.
- Ülevaade kuulsamatest muusikutest.
- Õpilane kujundab tervikpildi muusikaloo üldistest arengujoontest.

Õppeaine üldiseloomustus

Alustatakse pop-muusika tutvustamisega. Pop-muusika ajalugu hõlmab kahte põhiteemat: lääne popmuusika ja eesti pop-muusika. Teemat käsitletakse ühe aasta jooksul.

Teisel õppeaastal antakse lühiülevaade klassikalisest muusikast heliloojate ja žanrite-põhiselt, alustades keskajast.

Kolmandal õppeaastal käsitletakse eesti muusikat, lavamuusikat (operett, muusikal, rock-ooper) ja jazz-muusikat. Tutvutakse tähtsamate heliloojate, esitajate ja teostega

Programm

ÕPPEAASTA	PROGRAMM
III aasta I poolaasta	<p>Popmuusika</p> <ul style="list-style-type: none">• 1950ndad ja <i>rock`n`roll</i> (Bill Haley, Elvis Presley jt.)• 1960ndad ja briti <i>pop</i> ja <i>rock, soul</i> ja kantri (<i>The Beatles, The Rolling Stones, Stevie Wonder, Bob Dylan, Jimmie Rodgers</i> jt.)• 1970ndad ja <i>heavy rock, progressiivne rock</i> (Jimi Hendrix, <i>Led Zeppelin, Yes, Pink Floyd</i> jt.)• 1980ndad ja disko, funk, megastaarid (<i>The Bee Gees,</i>

	<p><i>ABBA, Earth, Wind & Fire, Madonna, Michael Jackson, Elton John jt.)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1990ndad ja räpp, house, reiv, punk • 2000ndad
III aasta II poolaasta	<p>Eesti popmuusika</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1930ndad • 1940ndad (Raimond Valgre) • 1950ndad ja 1960ndad (Uno Naissoo, Valter Ojakäär, Arne Oit, Eesti Raadio Meeskvarlett, Laine jt.) • 1970ndad (Kukerpillid, Apelsin, Ruja, Fix, Kustas Kikerpuu, Olav Ehala jt.) • 1980ndad (Karavan, Justament, Anne Veski, Jaak Joala, Rock Hotel, Vitamiin, Gunnar Graps jt.) • 1990ndad (Ultima Thule, Singer Vinger, 2QuickStart jt.) • 2000ndad (Maarja, Ines, Metsatöll jt)
IV aasta I poolaasta	<ul style="list-style-type: none"> • Keskaja muusika, gregooriuse koraal, rüütli laul • Renessanss, O.Lasso, G.Palestrina • Barokk, J.S.Bach, G.F.Händel
IV aasta II poolaasta	<ul style="list-style-type: none"> • Klassitsism, Viini klassikaline koolkond, sümfoonia • Romantism, F.Schubert, F.Chopin jt, laul, ooper • 20 saj tähtsaimad heliloojad ja suunad
V aasta I poolaasta	<ul style="list-style-type: none"> • Asjaarmastajad heliloojad, laulupeod • eesti muusika 20 saj I pool • eesti muusika 20 saj II pool
V aasta II poolaasta	<ul style="list-style-type: none"> • Operett • Muusikal • Rock-ooper • Jazz-muusika, spirituaal, blues, ragtime, bebop, free-jazz, fusion • Jazz Eestis Tõnu Naissoo, Lembit Saarsalu, Tiit Paulus, Villu Veski, Taavo Remmel, <i>Kügelaulukuuik</i>, Urmas Lattikas, Raivo Tafenau, jt

Õppetöö meetodid

- Loeng
- Muusika kuulamine
- Videosalvestuste vaatamine
- Kontsertide külastamine

Oskused

1. Õpilane omab ülevaadet muusikaloo arengust, stiilidest ja žanritest.
2. Õpilane suudab eristada stiiile ja žanreid kuulamise järgi;
3. Õpilane omab ülevaadet Eesti pop-ja jazzmuusika arengu põhisuundadest ning teab olulisemaid stiilide esindajaid (Raimond Valgre, Valter Ojakäär, Lembit Saarsalu jt.).

Soovitatavaid õppematerjale

T.Siitan. Õhtumaade muusikalugu I. Talmar&Põhi, 1998

Aime Kaarlep. Eesti muusikalugu. Kunstmuusika. Talmar&Põhi, 2007

Joachim E. Berendt. Jazziraamat. *Ragtime*'ist tänapäevani. Vagabund, 1999

Valter Ojakäär. Popmuusikast. Eesti Raamat, 1983

Valter Ojakäär. Vaibunud viiside kaja. Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2000

Anne Erm. Polkast rokini. Perioodika, 1989

[PDF to Word](#)